

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXX.

V Ljubljani, 4. svečana 1887.

List 5.

Sv. Jožef.

„Pojdite k Jožefu“ I. Mojz. 41. 55.

Ko sem začel v šolo hoditi, sem v farni cerkvi večkrat gledal razna bandera. Vsak „ceh“ je imel svojega patrona, ki je bil vpodobljen na družbinskem banderu. Takrat so nam nemščino v glavo vtepali in zato smo tem cehom „cunfti“ djali. Imeli so pa svoja bandera po cerkvi razpostavljena: kovači in krojači, čevljarji, kerznarji, lončarji in peki. Tudi mizarji in tesarji so bruno s težko sekuro tesali; mali Jezušček pa je oblanice pobiral; in Marija je predla. To ti je bila kaj lepa podoba. Posebno lep je bil mali Jezušček s kodrastimi lasci. Takrat so bili še srečni časi. Vsacega rokodelca pomagati in učenci so bili lepo preskerbljeni. Bili so hišni otroci. Vsi domači in ptuji so hišnega gospodarja svojega očeta imenovali. Bil jim je pa tudi prav zares oče. Ta naprava je imela v keršanstvu svojo podlago. Ali rogovileži in prekucubi vsega keršanskega so poštenemu rokodelcu stare lepe navade spodrinili in mu nov red vsilili. Tam na Francoskem, kjer imajo mnogo mnogo dobrega, se je pa tudi veliko hudega izguzjedilo. Vstaja francoska je rokodelcu ponudila tisto nesrečno hvalisano prostost, ki je vse rokodelstvo zavlekla v grozoviti propad. To ne le po Francoskem; ampak tudi drugod. Saj francosko „modo“ povsodi radi posnemajo. Vsaki šemež je smel nakupičiti raznoverstnega blaga: vsaki jud je smel razobesiti vsaktere nakrišpane obleke, katerih pa ni sam delal, jih tudi delati nikdar ni znal. To je bila preklicana prostost, ko je bil vsak slepar „mojster“ dela, kterege se ni nikdar učil. Kakošne nasledke je ta prostost rodila, to svet vidi, to zapeljano rokodelstvo prežalostno čuti. Verni človek se mora pač res vprašati, kam to pripelje? Kdorkoli še kaj keršanske ljubezni ima, bi moral klicati: Bodite pazljivi, rokodelci, ki še delo imate, pa vam morebiti že delopust zvoní, in se bojite vsaki trenutek družbenega propada. Bodite pazljivi vsi delavci, ki ste morebiti že v revšino zabredili, se morebiti vdali sladkim besedam priliznjenih osrečevavcev, ki vse versko spodkopavajo in ves družbinski red hočejo razrušiti.

Večina ljudi je po Božji previdnosti odločena, da s svojimi rokami dela. In sreča ali nesreča cele človeške družbe je zastavljena na to, kako ta večina dela. Milo-

vanja vredni stan delavnih ljudi sedanjega časa pa ni izšel iz cerkve. Cerkev žalostno gleda prepad, v kterege hočejo hinavski olikovavci ubogo ljudstvo stermoglaviti. Zato ona v tej splošni družbinski nevarnosti povzdiguje svoj glas ter preslepljene nazaj kliče. In čast Bogu! mnogo njih poslušša njen materni glas in se vrača nazaj. In sv. cerkev jih zbira okrog sebe ter jih uči, kako naj bodo zvesti Bogu in naj se poživljajo v veri svojih pradedov. Rokodelske družbe so tisto evangel'sko zerno, ki lepo raste in bo z Božjo pomočjo se razvilo v veliko drevo, da bodo ptice spod neba prihajale in srečno v njegovi senci prebivale.

In tem družbam ponuja sv. cerkev zopet prelepo zastavo svetega Jožefa. Kakor je nebeški Oče svojega edinorojenega Sina v varstvo in v izrejo izročil svetemu Jožefu, tako je, od sv. Duha razsvetljen, nepozabljivi papež Pij IX vse otroke sv. katoliške cerkve položil v roke ravno tega svetega rednika, ko ga je za posebnega varha in očeta očitno oklical vsemu keršanskemu svetu. In sv. Jožef je Zveličarja našega za svojega rejenčka prevzel. Ravno tako rad pa prevzame tudi vse vérne, da nas podpira v skerbi za časno in večno srečo. On je patron vseh stanov. On je varh sv. cerkve; varh tiste velike družine, ki je imela v Betlehem zibeljko svojo, ki je razširjena po vsi zemlji, in čigar bratje in sestre, soudje Jezusa Kristusa, v nebesih svoj dom imajo.

Kako prav in lepo je to! Ko je sv. cerkev svetega Jožefa sebi v varha si izvolila, so tudi rokodelci tega velicega svetnika svojega patrona si izvolili. Ta edinstvo je v slavo svetemu Jožefu, je pa tudi čast rokodelskemu stanu.

Na rodovitnem polji sv. katoliške cerkve pa vsaka setev svoj sad rodi. Da je sv. Jožef sprejel rokodelce v svoje otroke in da so rokodelci si zvolili sv. Jožefa v svojega patrona, to ne bo brez sadú; to bo obnovilo duhovno življenje. Sv. Jožef je patron, je varh vsim rokodelcem, ker je tudi zgled vseh čednost, ktere naj vsaki rokodelec ima. Pač lepo se vjema, da ga rokodelci posnemajo v čednostih; on pa je varh vsim, ki za njim radi hodijo. Sam rokodelec vidi v rokodelcu svojega brata. Mogočen pa zadobi slehernemu svojemu bratu tolažbo in pomoč.

Dokler je sv. Jožef živel na zemlji, je bil popoln rokodelec. On je bil oče in hišni gospodar. Skerbel je za Marijo in za Jezusa. Podvergel se je postavam deželskim, ter je natanko spolnoval dolžnosti svojega stanú.

Kot hišni gospodar ima vse za ta imenitni stan potrebne čednosti. Občudovati moramo njegovo priserčno ljubezen, njegovo čujočnost in modrost, njegovo vdanost in njegovo skerb. Koliko se trudi in terdo dela, da preživi svojo sveto zaročeno in njeno nebeško Dete, ki sta mu bila v skerb in varstvo izročena. Ták mora biti sleherni hišni oče, ako hoče biti pravi kristjan in ako hoče posnemati sv. Jožefa. Kot hišni oče ni več sam svoj. On je prostovoljno prevzel nove dolžnosti. On mora svojo ženo varovati, za svoje otroke skrbeti. Kolikor le premore in kolikor njegovo imetje zdá, mora za svoje skrbeti. In ako je sila, mora te dolžnosti opravjati z vso serčnostjo; vender v Božjem strahu po zgledu sv. Jožefa, ki je ves živel za svoje. Ni se ustrašil, naj bo še toliko truda in dela, potov ali nevarnost, da je le svojim ljubim vse preskerbel, ali jim težave po moči polajšal. In te čednosti so vse lahke in njih spolnovanje je sladko, v ljubezni. Sv. Jožef je vse nasprotnosti prcmagal; ker je ljubil. Obilno mu je vse povernila zopet ljubezen tistih, za ktere je skrbel. Oj, naj bi vsak delavec, pa vsak hišni oče svojo ženo cénil kot pomočnico svojega življenja, kar je pri sklenitvi sv. zakona slišal! naj bi mu bili otroci kri njegove kervi, serce njegovega serca; čisto nič bi mu težko ne bilo, nobena težava bi mu prevelika ne bila. In akó bi narastle skerbi še tako visoko, ako bi nevarnost ali sila prikripela do verha; naj bi se le spomnil, da ima varha v nebesih. Kliče naj na pomoč sv. Jožefa, in spoznal bo dobroto in moč tega velicega svetnika. Saj je sv. Jožef tako blizo Božjega sedeža; saj je tako mogočen priprošnjik, tudi v naj večji sili, v naj hujši nevarnosti.

(Dalje naal.)

Leon XIII in mladenči.

Ko so bili sv. Oče Leon XIII še škof v Perugiji, spisali so katekizem, v katerem so bile kot dodatek pravila za mladenče. Od teh pravil si oglejmo naj važnejša:

Moj sin! Vse dni svojega življenja imej preljubega Boga pred očmi.

Jutro začni s tem, da mu v goreči jutranji molitvi sam sebe daruj, posveti svoje misli in djanja.

Ljubi Ga vedno iz vse svoje duše, hvali Ga radi Njegove velikosti, zahvaljaj se mu za skazane dobrote, in prosí Ga, da naj te vodi po pravi poti do večnega življenja.

Na ta način skušaj vedno bolj se z Njim zediniti, ker On je tvoje vse.

Posnemaj lepi izgled v resnici angeljskega mladenča, sv. Alojzija.

Moj Sin! Spominjaj se vedno, da te Bog vsikdar vidi, in boj se privoliti v greh, katerega On tako hudo sovraži.

Ako greh le pred tvojo dušo stopi, beži pred njim kakor pred strupeno kačo.

Da se bodeš lažje varoval greha in se vedno bolj zedinil z Bogom, prejemaj pogosto in pobožno presvete zakramente in posnemaj izgled dobrih mladenčev, katere je vodil sv. Filip Nerij.

Moj sin! Poslušaj pogosto besedo Božjo, kajti ta te bode vedno bolj razsvetlila, da se bodeš lažje ogibal greha in spolnoval Božje zapovedi.

Moj sin! Vedno imej dobro, liubezni polno, miloserčno in dobrotljivo serce proti svojemu bližnjemu.

Spominjaj se, da smo vsi otroci enega Očeta in bratje v Kristusu.

Boj se komu najmanjši škodo storiti.

Velikokrat dajaj miloščino, kajti, ona ti bode naklonila mnogotere milosti.

Spoštuj in ljubi svoje stariše, vbogaj jih in vedno jih podpiraj.

Moj sin! Ohrani pred vsem sveto čistost in nedolžnost, in bodi pripravljen rajši vsako škodo terpeti, kakor pa da bi se pred Bogom omadeževal.

Varuj se ošabnosti kakor najhujšega strupa. Ne pusti je vladati ne na tvojem jeziku, ne v sercu, ker ona je začetek greha.

Vari se slabe tovaršije. „Kdor se s smolo pečá, se osmoli, pravi pregovor.

Vbogaj svet zares modrih ljudi.

Da pa ne bodeš omagal na potu čednosti in popolnosti, misli vedno na Jezusa Kristusa, kateri je za tebe na križu umrl.

Zateci se v varstvo presvete Device, katero nam je Jezus na križu visoč dal za mater.

Marija je vir vseh milosti. Derži se je kakor svoje matere, zateci se k Nji kakor k svoji materi.

Ako se bodeš vedno spominjal terpljenja našega Zveličarja, prejel bodeš od nebeškega Očeta blagoslov, in ako se bodeš zatekel k Mariji, živel bodeš vedno v Božjem strahu — kakor je živel sv. Edmund, ki je posebno častil terpljenje Jezusovo in sv. Device. Ko je ležal na smertni postelji, dejal je o svetih ranah: „O kako sladkost zajemamo iz tega studenca.“

O Mariji je pa rekel: „Kako lepo je umreti pod varstvom Marijinim.“

Konečno ti priporočam, da se velikokrat spominjaj kerstne obljube. Beži pred satanom in pred hudobnim svetom, da bodeš živel vedno zedinjen z Jezusom, kateri ti je pri sv. kerstu dal novo življenje.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Šolska meditacija proti koncu prvega šolskega polletja.) Bliža se konec prvega semestra. Zdaj pride perva žetev, — naj ne bode zimska in snežena, če tudi je po zimi. Ne vé vsak, koliko so terpeli in terpe mnogi mladenči, da bi se dobro izučili šolskih tvarin in ne zašli v nesrečo. Slišali n. pr. smo slučaj, da v naj hujši zimi kaki dijaki še kurjene sobe nimajo, da bi ceneje izhajali, ker je tako silo hudo za denar. Ni treba praviti, kako hudo je pozno v noč v takom mrazu se učiti, pa zopet zjutraj zgodaj vstajati; in še si píso svesti, če ves trud ne bo šel po Ljubljanici ali po kaki drugi reki v černo morje. Toraj pač človeka žene, da bi klical: Gospodje profesorji, učeniki, bodite usmiljeni, imejte sočutje z mladenči, katerih marsikteri so bledi od mraza in stradeža, in ni jih malo, ki so res tudi bolehní, ali celo bolní!

Res je, da nekaka gorečnost, zelus, včasí ravno dobrega učenika draži, da ne more sterpeti, ako mu učenec ne odgovorí po volji. Toda pomisliti je, da učenec ne more tvarine tako zmagati, dobro si jo prilastiti in umeti, kakor učenik sam, ki se morebiti že več lét pečá s to tvarino — in morda le s to samo. Večkrat pa tudi učenec reč vé po večem, pa se ne more tako naglo izraziti, kakor učenik želí; ali ga pa učenik skuša in muhasto vije s stranskimi prašanji, ki jih morebiti v šolskih knjigah še ni, — tudi mogoče, da v nesterpljivosti začne nad njim režati, ropotati, ter ga zmeša in mu še to iz glave izbije, kar se je revež s težkim trudom naučil. Se vé, da to bi bil kozel zoper vsako „metodiko“. Ubiti zamore vsak bét, k življenju obuditi pa le čudež. Ne rečemo pa, da se tako godí, ampak le, da se utegne

zgoditi; velikoveč se je zanašati, da gospodje poznajo mladenčce, kateri so pridni. ki imajo dobro voljo in da jim radi pomagajo, da bi jih ne zadela nesreča.

Smilijo pa se modrim učenikom posebno tudi starši, ki dostikrat po vsih žepih stikajo in zadnji kot v hiši prometejo, da bi spravili skupaj sinu za stanovanje, hrano, za zelo drage knjige, ali celo še za tisto šolnino — 20 gl. na pol leta — in to morebiti zaradi malovažne stvarine, ki ima več veljave v spričalu, kakor pa v djanstvu. Ako je n. pr. čez kake učenike splošnja pritožba zaradi strogosti, jim ni misliti, da imajo oni sami prav, ker se ločijo od družib bolj zmernih tovaršev; ako p. večina kake šole stvarine ne spreumeva, nalogo slabo izdelava, je mogoče, da je več zadolžena „metoda“ učenikova, kakor pa dijakov pridnost ali nepridnost.

Se vé, da je tudi res, da učenci le preradi učenike dolže, ako jim kaj spodletí, in tudi večkrat krivo sodijo, kakor je une dni eden v nekem časniku pojasnoval, da ni res, da bi bil le slabe učence vprašal v pričujočnosti ministerskega sovetnika in je rekel, da jih je svetnik po večem sam zaznamnjeval, ktere naj praša, pa da tudi odgovori učencev da niso bili drugač, kot se sicer navadno povsod slišijo. Ne sodimo tedaj prenglo, ker tudi profesorja boli, ako se mu krivično kaj pripisuje.

Pa pustimo to; zdaj ob koncu semestra gotovo vaak človekoljub ima to željo in prošnjo: Gospodje, bodite usmiljeni s sinovi skerbni in veči del ubožnih staršev; potem bo tudi Bog usmiljen z Vami, z vašimi sinovi in s celo Vašo družino — po besedah: „S kakoršno mero bodete merili Vi, s tako se bode odmerjalo Vam.“ Če že človek pogrési, pravi eden naj modrejših učencov, je bolje, da pogrési na mečjo kakor pa na preostro stran. Zato naj še pristavimo: Bodite potolaženi z eno kaznijo, kadar kaznujete: ako ste kateremu prisodili „karcer“ za kak prestopok, naj boče zadosti in nikar, da bi ga še v npravnosti tako zaznamnjali, da bi oča in mati morala odtergati en ogel lesene bajte in plačati 20 gl. kot drugo kazen za en prestopok; bile bi tri kazni ob enem: telesna kazen s postom, globa v denarji, pa osramotenje in slabo ime ter uma za poznejše leta. „Afflictis non est addenda afflictio.“

Iz Železnikov, 15. grudna. (Beseda zoper žganje.)
Čestiti društveniki! Ne pričakujte od mene lepih izrazov, visoko letečih misli, dobro doveršenega govora, ker ni mi bila sreča mila, kakor vam ne, da bi bil imel priliko se dalje izobraževati, kakor v domači enorazrednici. Govoril vam tudi ne bodem o kakih vam neznanih rečéh, — rekel bom besedo o čisto navadni, da, prenavadni reči. A ker sem izmed Vaših, upam, da vam bodo segle besede bolj k sercu, jih boste resno preudarili, in ne pozabili. Vojsko hočem namreč napovedati, pa ne vam, rojaki moji, ampak našemu hudemu sovražniku, sovražniku človeštva — žganju! Zato zakličem: Proč z žganjem! Proč z brozgo škodljivo za dušo in za telo. Ako mi je vam pokazati strašno gorjé, katerega vzročuje hudi sovražnik, kazati nasledke, katere razširja povsod, spremite me v hišo žalosti — v norišnico. Ste li bili že kedaj med takimi nesrečneži, duhobolnimi? Ste li videli, gledali blede, mračne obraze, katerih pogled mora vsacega pretresti! Kako so prišli ti nesrečneži sem? Res je, da so vzroki dušnih bolezní mnogi, različni. Žalostna, pa gotova in neoveržljiva resnica je, da je čedalje več duhobolnih, da zmanjkuje deželam prostora za nesrečneže, — norce. Od kod to? Čem bolj se širi peklenska pijača, tem pogostniše zahteva svoje žrtve — več jih opeša na umu — to je gotovo spričevalo zdravnikov. V poterdilo bi vam lahko navedel izgled iz sosednje duhovnije, kateri vam je gotovo še v živem spominu.

Kaj naj rečem o zakonskih žganjepivcih? Taki ne škoduje le sam sebi, ker slabé si um in sploh vse dušne zmožnosti. Strašno se en pregreši nad svojimi otroci, nad človeško družbo! Ali povejte, zakaj je čedalje več slaboumnih otrok? Kdo je odgovoren? Ali ne starši? Misel ta pretresti bi morala vsacega, da bi dal slovo škodljivi svoji navadi. Pa navada vkoreninjena je „železna srajca“, vzame mu ves čut človeški. Živ je — ali živi samo za svojo strast — za drugo je, kakor bi bil mertev. Žganje je v resnici strup, da se ugnobi človek na duši, strup, ki sicer počasi, a gotovo deluje. A ravno to, da ne umori naenkrat človeka, ampak le počasi, to slabi in spodbija nasprotno dokazvanje, to dela nauke in svarjenje manj vspešno. Gada se bojimo, ker piči smertno. Se ne bomo li bali pa tudi manjših pikov, ko vemo, da so usmrtivni? — Bolj očitni so pa nasledki žganjepitja za telo, za gmotni stan človeštva. So, in mnogo jih je, ki imajo žganje za naj boljše in naj cenejše sredstvo žejo potolažiti, sitnega godernjača, želodec si okrepcati. „Za dva krajcarja kruha in za tri krajcarje žganja, pa sem dober,“ — tako ti beseduje navadno delavec. Res je, da dá telesu moči, pa le navidezno. Z uživanjem žganja pokvari se želodec popolnoma. Želodec je bolan, ne more mleti, zato ne poželi hrane. Od kod naj dobi nadomestilo za uporabljene moči? Zato lahko opazujemo, da ne diši žganjarju jed, jed ki bi poživila telo in ga okrepcala. Po žganju morajo opešati telesne moči gotovo, če tudi počasi. Vem sicer, da si marsikdo misli, da pretiravam, da vidim vse prečerno. Koliko sem jih poznal, ki so pili žganje in vender so starost dočakali, bi si znal kdo misliti. Ali vprašam, koliko jih je pa nasprotno, ki ne zmerznejo samo o Božiči, ampak tudi o Kresu zaradi nezmernega žganjepitja. Koliko si jih izkoplje prerano jamo? Gibanje, delo, vpljiva dobro na zdravstveni stan žganjarju in zabrani, da se nasledki ne pokažejo tako hitro. Gotovo ste pa že videli človeka žganjepitju vdanega, ki nič ne dela. Jestí se mu ne ljubi; ali vendar, pravije, je njegov obraz debel, cvetoč: — ne, ne; napihnen je. Je to mar lepota, da je tako zanimivo bled? — Učinilo mu je to žganje. Kako veliko je zlo, ki ga razširja ta sovražnik med družine, med človeško družbo? Pojdi v borno kočó, pojdi v nekdanj imovito kmetiško hišo: najdel bodeš ženo, katero je Bog oblagodaril z obilno družino. V naročji derži naj manjšega, za predpasnik obešajo se ji drugi in skakljajo okoli nje. A poglej v oko njeno, — rosí, pretaka solze. Zakaj se ne raduje njen pogled nad nedolžno družinico svojo? Prihodnjost ji dela skerbi in izvajljuje globoke vzdihljeje. Vsi bi lahko dobro živeli; a mož vdal se je žganju, tira in spravlja sam sebe in družino na beraško palico. — Hujše je še za ženo in družino ubozega delavca. Mož je dolžan skerbeti za svoje; kdor ne skerbi, je po besedah sv. ap. Pavla hujši kot nevernik. Mož se potikuje po slabih družčinah, popiva in igra; žena ukvarjati se mora sama z otroci. Mož pije, — žena pretaka bridke solze! Terpeti mora sama pomanjkanje. Pa to bi bilo še prenesljivo. Ali pogled na uboge male, blede otročičke, ki jo prosijo kruha, pa ga nima, mora pretresti, pač da, raztergati ljubeče materno serce. Res, strašna pijača! koliko solz se je prelilo in se še preliva zavoljo tebe! Gorjé pa takim neusmiljenim, brezserčnim možem! Heroda zadela je strašna smert, ker je bil pomoril otročičke betlehemske. Oče pijanec pa muči lastne otroke in jih puští, da hirajo. Ali ni podoben Herodu? Ga li ne čaka prehuda kazen? — Mir hišni zbeží, ako se vda mož tej pijači. Ves zdivjan priburí domú, z razsajanjem hoče pekočo vest zadušiti. Ostudje pijače poln bruba iz sebe peklenske besede, preklinja, divjá, da se vse trese, beží pred njim; tako brez strahú pohujšuje otroke in družino! So li taki možje, očetje? Ali ne moritelji svojih otrok?

Prepir napravlja ta pijača v družini, povzročuje pretepe, poboji so sad njen v družbi človeški. Znana vam je gotovo v Ljubljani duhovnjak sv. Jurja — ljubljanski grad. Koliko mladih moči hira tu v žalostnih prostorih! Koliko otročičev zdihuje po njem, ki jih je osberboval s potrebnim kruhom! Koliko čverstih mladenčev tam gori aramoto pase! Zakaj so prišli tje gori? Ako bi jih vprašali, veči del bi vam odgovorili, da so od žganja omamljeni doprinesli zločin, zavoljo katerega se morajo sedaj pokoriti. Da, nepopisljivo je zlo, katero spremlja tega sovražnika človeštva. Blagostanje zginja, uboštvo, pomanjkanje se oglašča, mir, edinost beži iz hiše, iz soseske, kjer se vgnjezdi ta kužljivost. Kaj čuda toraj, da se cerkvena in državna oblast trudite, da bi zajezile vedno rastočo povodenj žganjpitja. Ob vsih prilikah povzdiguje duhovščina svoj svarilni glas. Na Dunaju so zastopniki, poslanci ljudstva, resno povzdignili v državnem zboru svoj glas, da je zadnji čas, da naj država zabranjuje žganjpitje.

Obdali so bili žganje, 3 krajcarji na liter, in postavili tudi posebne nadzornike za žganje. Kdo bi bil mislil iz začetka, da bodo dobili ti toliko, kolikor imajo plačila izgovorjenega? Resnična pa je menda vest, da so ujemniki 90 tisuč goldinarjev čistega dobička naredili. Kdo je spravil skupaj ogromno svoto? Večidel ljudje delavnega stanja. Tudi v našem kraju so, ki polnijo drugim žepe, a sebi pripravljajo pogin s to pijačo. Ne pijó ga sicer s korcem in iz škofa; pa kar je, to je preveč. Toraj: Proč z žganjem! naj odmeva iz vaših ust. Namesto žganja pa žgance: bo bolj zdravo. Vstanovite med seboj oddelke, recimo „vence“ po 12 udov, ker toliko se vas lahko v vsaki kovačnici dobí; ko ne bi bili vsi voljni, si pa privzemite druge. Eden na drugega naj potem pazi in ga nadzoruje, ne samo v kovačnici, ampak tudi zunaj. Vsi venci združili bi se v celoto, v društvo s predsednikom č. g. župnikom. — Sv. Janezu, učencu ljubezni, katerega god ravno danes obhajamo, podal je bil neki nevernik kupo otrovanega (zastrupljenega) vina, hoteč se prepričati o resničnosti Odrašenikove obljube: „ako boste kaj strupenega pili, vam ne bode škodvalo.“ Po svoji navadi napravi sv. Janez križ, predno pije — in nič mu ni škodvalo. Zato ga vidite pogostoma naslikanega s kupo v roki, iz katere se vije kača. Tudi iz kupe napolnjene z žganjem šviga kača, katere pa ne moreš neškodljivo narediti, razun če je ne nastaviš na ustnice, ako je ne piješ. — Zato sklepam govor in ponavljam še enkrat opomin: Proč z žganjem! In besede prelepe angeljske pesmi, ki doni posebno lepo ta čas nam na uho: „Mir ljudem na zemlji,“ se bodo spolnovali, ter bomo dobre volje v Gospodu. T. D.

V Saloniku, 4. pros. 1887 (Misijnsko.) Škof Avgustin Bonetti, vizitator oo. Lazaristov v Saloniku na Macedonskem, razglasil je klic do zahodnih katoličanov, in pojasnuje stan katoličanstva v Macedoniji. Marsiktere darove smo že poslali v južne kraje in ravno te dni smo čast. gospodu Karolu Heidrihu izročili za Bulgarijo čez 200 gld., ki jih bode poslal svojim bratom Lazaristom, misijonarjem v Saloniku, ki je v Macedoniji. Toliko bolj zanimivo bode torej poročilo škofa Avgušтина, ki naj tukaj nasleduje posnéto. Pred več kot tremi leti, pravi škof, je apostoljski Stol vstanovil sedež za novega katoliškega škofa, ki ga je postavil 70.000 Bulgarom macedonskim, kateri so se naj poslednjiši čas iz gerškega razkolstva povernili v naročje katoliške Cerkve. Za višega pastirja (apostoljskega vikarija) novo-vstanovljenega škofijstva je bil izvoljen preč. gosp. Lazar Mladenov, člen misijonskih mašnikov sv. Vincencija Pavljana (Lazaristov), ki je bil 5. vel. serpana 1883 posvečen kot škof v Satali.

K silo velikim in naj silnišim potrebam, pravi dalje, se šteje stoljna cerkev za novega škofa, ktera se ima zidati slovenskima apostelnoma Cirilu in Metodu na čast, ki je bil Solun njuno rojstno mesto. S tem se ima ob enem in v zvezi zidati šola in odgojilnica za sirotiške otroke bulgarskega naroda pod vodstvom hčér sv. Vincencija Pavljana, t. j. usmiljenih Sester.

Sv. Oče Leon XIII se silno goreče pečajo za misijon med Bulgari in njih namen je, da nova cerkev bode središče apostoljskega dela za novega škofa med njegovimi rojaki; biti ima namreč kakor glavna terdnjava proti napadam fotijanskega razkolstva, ki je še vedno tako prederzno in močno v rojstvenem mestu ss. Cirila in Metoda.

Ko pa je misijon med katoliškimi Bulgari brez vsih pomočkov, se s polnim zaupanjem obračamo do Vas, katoliški bratje v večernih deželah, in Vas priserčno prosimo, pridite na pomoč z enim kamničkom k zidanju te cerkve! Tako nadaljuje škof. Ferdno smo prepričani, da zidanje te cerkve samo ne bo le tema slovenskima apostelnoma služilo na čast, temuč da bode izvir novega rojstva za starodavno-častljivo Saloniško cerkev, ktere vernikom je nekda sv. apostelj Pavel pisal tako slavne besede: „Vi ste postali podoba in izgled vsim vernikom po Macedoniji in Ahaji.“ (Tes. 1, 7.)

Neštevilni Bulgari, nadja se škof, bodo poslušali glas pravega pastirja, zapustili svoje najemnike, kateri so jih do današnjega dne tako nevredno v razkolstvu zadrževali, ter se bodo povernili pod pastirsko palico njega, kteremu samemu je Kristus rekel: „Pasi moje jagujeta.“

Darovi, ki se bojo dajali v ta namen, če so še tako majhni, bodo prijetni Bogu, kateri je obljubil, da bode povernil požirek hladne vode, ki se v njegovem imenu podá.

O tej priliki ob enem zahvaluje za darove in naznanja z veseljem vsim katoliškim bratom na Večeru, ki so dozdej kaj dajali v prid Bulgarov po Macedoniji, da z dosedanjimi darovi je že zidano semenišče, v kterem se odgoja domače duhovstvo, ter podučuje se v njem petdeset bulgarskih mladenčev.

Škof Avguštin poslednjič hvali Boga, ki je njegovemu tovaršu, škofu Lazaru Mladenovu, izročil enega naj važniših misijonov na Jutrovem, in prav serčno prosi Boga, da naj dobrotnikom vse njih darove prav bogato povrača, in v ta namen vsim dobrotnikom z vso priserčnostjo apostoljski blagoslov podeljuje.

Č. g. Jan. Valjavca misijonska sporočila.

Slovengradec.

(Konec.)

Okrajni glavar se pokaže.

Glas o slovengraških duhovnih vajah je prišel tudi čez mejo štajerske zemlje. Ko čujejo Korošci, da je v Slovengradci odperto Serce Jezusovo za posebne milosti, začenjajo tudi iz Koroškega romati sem. Peš in na vozéh so hiteli v mesto, da bi vsaj nekaj še dobili od duhovnih vaj. Slovengradec je postal duhovni sejim. Po vežah in na slami so ležali ljudje ptujci čez noč, da so drugi dan prej mogli v cerkev, k spovednicam. Kakih 6, 7 nas je slednji dan spovedovalo v mestu, v Starem Tergu, kjer stanuje g. dekan z 2 kaplanoma, 10 minut oddaljenem, so vsi trije gospodje spovedovali; v Šmartnu spet vsi trije gospodje; v Pamečah župnik slednji dan, uro oddaljen od mesta, in tako povsod po farah; kajti midva, nas 6, 7, ni moglo zadovoliti tolikim trumam

judi, za spoved pripravljenih... Slovenci so imeli le do 4 popoldne dovoljeno spoved v mestu, da so tudi mestni mogli k spovednicam. Pa je bilo vse zastoj... Slovencev nisi mogel odgnati proč. Nekteri so hodili po več dni k moji spovednici, mislé, bom že enkrat prišel na versto. Pa mnogim ni bilo dano, ki so želeli spovedati se pri meni. Spominjam se mladenčca, ki je stal pri spovednici vsaki dan. Predzadnji večer pred mojim odhodom je bil na versto prišel — pa noč je bila že davno zunaj, mogel sem k počitku in sem mu rekel: jutri zjutraj. Skorej zajokal je revež. Gospod, mi reče, usmilite se me, celi ljubi teden hodim že k spovednici Vaši — pa ni mi mogoče priti na versto, usmilite se me! Jutri zjutraj! Saj spet ne pridem na versto; o ranem jutru je vse černo ljudi pred cerkvenimi vrati — in ko cerkovnik cerkev odprè, dère vse k spovednici na nos na vrat — in pridem prepozno. Nu dobro, mu rečem, pridi jutri za mano, ko pojdem zajuterkovat, te bom pa v sobi spovedal... Prišel je res, bil je na moč hvaležen, da sem ga v sobi spovedal; — za njim so pa tudi drugi možje prišli — tako, da mi še zajuterkovati niso pustili. Ko jih kacic 5 spovem, sem mógel vstati in jim povedati, da ne bom več tu, ampak v cerkvi spovedoval, in da vendar moram tudi malo jesti. Zdaj še le so me pustili v miru, da sem mogel zajuterkovati in malco v molitvi se odpočiti.

Zdaj so delali vsi gospodje v spovednici s posebnim veseljem. Čudil se je gosp. doktor in vedno ponavljal, da kaj takega ni pričakoval. „Vedil sem“, pravi, da veliko premorejo duhovne vaje, ali da kaj takega slišim in zvem o njih, nikdar nebi mislil. Hvala Bogu in brezmadežni Devici. Misijoni in duhovne vaje so potrebne po vsi dolini naši, to zdaj spoznam in skerbem bom, da se tudi drugod obhajajo. Tako bomo ljudstvo poživili v veri, očistili in ohranili s pomočki sv. očeta Ignacija.

To je naj potrebnije za sedanji čas, s tim bomo ljudstvo naše slovensko iztergali iz klešč liberalcev in ubranili pred liberalizmom. Misijoni in duhovne vaje morajo biti okoli Slovengradca, da ostane mesto samo zase in ne bode imelo več vpliva na okoličane! Daj dobri Bog, da bi se to zgodilo!“

Duhovne vaje so vsaki dan na stotine in stotine ljudi poklicale k nizi angeljski. Delale so se splošnje spovedi..., ni se toraj čuditi, da je o tem času bilo le kacic 4000 svetih obhajil; v teh osmih dneh se meni malo zdi to število, pa brezdvomno so se še potem spovedavali ljudje, ki so bili pri duhovnih vajah, celi ostali advent.

Zadnje tri dni je bila taka gnječa v cerkvi, da nebi bila padla šivanka na tla, ko bi jo bil spustil z lece. Pripovedoval mi je neki svetni gospod, kako bi mu bila radovednost njegova kmalu zdravje pokončala. Prišel je zadnje dni en popoldan v cerkev doli za duri s tim namenom, da bi me bil videl in poslušal zložno. Zaupaje na svojo močno postavbo in mislé, pri klopéh za durmi bo naj bolji in lepši prostor, se h klopém terdo vstopi. Ljudstvo dere in dere v cerkev, na velikega altarja podpetje že sega, vsak prostorček zastopi; a še silijo ljudje notri.

Pridiga se je začela.... ljudstvo pa še gre v cerkev... zato je bila gnječa taka, da ni je bilo več prenašati. Gospodu pritiskajo persi na klopi, in čedalje bolj. Rad bi si pomagal, brani se z rokami — pa sila nič ne odjenja. Tako mi je bilo že hudo, mi je pravil sam, da sem hotel kar na ves glas vpiti: jenjajte, jenjajte, sterli me bote... K sreči ste hitro skončali — in tako sem bil rešen nevarnosti.

Veliko je bilo tudi gospode pri sv. spovedi in sv. obhajilu... Gospodu smo mogli le zvečer in po noči spovedovati, ker drugač niso mogli meščanje k spovedi

priti. Slovenci iz kmetov in s hribov so spovednice tolikanj obdajali, da ni mogel nihče blizu Kapela sv. Jožefa, kjer sem jaz spovedoval, je bila tako nagujetena, da mi časi kar ni bilo priti v njo. Mož mi je mogel delati z obema rokama siloma prostor, da sem prišel v spovednico. Réd pa je bil v cerkvi vedno lepši — na vsako mojih besedi so pazili in storili, kar sem jim veleval; tako je prišlo, da od dneva do dneva z rastočo trumo ljudi je rastla tudi pozornost njih. Ni bilo ne v cerkvi, ne v mestu, ne drugod, kar bi se grajati móglo. Neki neumnež iz starega Terga je bil prišel enkrat zvečer k nemški pridigi in je réd kaliti hotel v cerkvi, ko sem ravno od spovedi pridigal. Nekaj je zamermral med pridigo — kaj? ga nisem razumel, če prav je bil blizu lece. Pri ti priči ga zgrabi gosp. doktor Šuc in mestni zdravnik ter ga odpravita iz cerkve... Potem ga ni bilo več...

Sklep.

Proti koncu je bila vnéma ljudstva postala velika, kesanje nad grehi toliko, da je bilo treba ljudstvo tolažiti z usmiljenjem Božjim. Gospodje spovedniki so rekali: kako prijetno je, spovedovati tako pripravljeno ljudstvo! Terdi ko skala so bili ti gorjani poprej, so govorili duhovni — zdaj pa so bili postali mehki kakor vosek. Da, taki so bili, da nisem smel nič ostrega pridigati jim več... bal sem se, da nebi bili poterti preveč. Vedno sem jim mogel povdarjati, kolikanj dobro in usmiljeno je Jezusovo in Marijino presveto Serce, kako blago je duši prebivati v njunih v presladkih Sercih, v Serci Očetovem, v Serci Maternem! Zato se je pa tudi vse prišlo teh ljubeznjivih serc z otroško ljubeznijo. Po skončanem govoru niso hotli iz cerkve vun, kar točili so solze in gledali proti tabernakeljnu gori, zdihali k presvetemu Sercu Jezusovemu. Smem toraj skleniti, da je v Slovengradci Božje Serce naj večje in naj lepše slavje imelo v osmini Brezmadežne leta 1874. V spominji nepozabljivem ostanejo duhovne vaje slovenograške župniku domačemu, častiti duhovščini vsej, ki je videla duh. vaje té. Ne bodo jih pozabili meščani slovenograški, pa tudi gorjanje ne, ki so v snegu in dežji po noči hodili iz mesta in v mesto. Naj manj jih bom pa pozabil jaz nevredni družban Jezusov, kteremu je sprošila naša ljuba Gospa presvetega Serca pri Serci presvetem Sina svojega milost, da sem videl duhovnim vajam začetek srečen, nadaljevanje srečno, konec srečen, vajam pravim duhovnim svojim, v kterih je bilo bolj predčutje smerti in pokopa, kakor vstajenja slavnega. Kar sem v misijonih, še nikjer nisem v takem bil, kakor sem bil v Slovengradci, — zmage Jezusovega presv. Serca sijajniše nisem videl v nobeni zemlji, kakor je bila slovenograška leta 1874 v mili mi zemlji zelene Štajerske. Reči bi mogel s sv. aposteljnóm Pavlom (II. Kor. 7): „Poln tolažbe, preobilno veselja imam pri vsi naši nadlogi... Duhovniki skupej vsi smo terpeli vso nadlogo; zunaj boji, znotraj strah. Bog pa, kteri tolaži ponižne, je oveselil tudi nas.“ Ž njim izrekam Bogu serčno hvalo, ki je pisal Efežanom 1, 3: „Hvaljen bodi Bog in Oče Gospoda našega Jezusa Kristusa, kteri nas je oblagodaril z vsim duhovnim blagodarom, z nebeškimi darovi v Kristusu!“ Res oblagodaril nas je Bog po presv. Serci Jezusovemu na priprošujo brezmadežne naše ljube Gospé presv. Serca, kterima bodi čast in hvala na véke vékov!

Spreobrnjenje sv. Pavla.

Ves goreč za svoje zmote,
Savel se v Damask podá;

Prenapoljen je togote
Do imena Jezusa.

Da preganja tù kristjane,
On po tem je hrepeneč;
„Jezusu kdor zvest ostane,
Naj končá ga urno meč!“

Tako Savel je določil,
Ko odpravlja se na pot,
Spremljevalcem to naročil,
Polen serda, polen zmot.

Da že skoraj bil bi v mesti,
Savel močno hrepeni; —
Toda zdajci ga na cesti
Svit nebeški oslepí!

Tú zadet od božje gnade,
Vprašal je: „Kdo si, Gospod?“ —
Ves omamljen s konja pade,
In se spomni svojih zmot.

„Jaz sem Jezus, ki preganjaš
Ti me, Savel, jezi vdan;
Le zakaj se zmoti klanjaš,
Za nevero ves si vžgan!“

„Proti ostnu se boriti,
Težek, prazen trud bo tvoj;
Raji daj se spreobrniti,
In učenec bodi moj!“

„Kaj od mene Ti zahtevaš
O Gospod, da naj storim? —
Vse, karkoli mi velevaš,
Rad za to se zdaj borim!“

„Kaj da tebi je storiti,
Boš pozvedil v mestu tam;
O tej reči govoriti
Boš zamogel v mestu sam!“

Po naredbi Božji, kmalo
V mestu zvé, kaj naj stori;
Vedeti se mu je dalo,
Naj za Jezusa živí! —

Prej sovražnik, zdaj ljubitelj
Križa je in Jezusa;
Zanj preserčen zdaj boritelj
Po vsih delih je svetá.

Milost Božjo v prid obrača,
Za-njo hvali le Bogá;
Mnogo ljudstva pa zavrača
K sveti veri v Jezusa.

On, ki pred se zval je Savel,
Zmotam vdan ves iz sercá,
Zdaj postal je sveti Pavel —
Slava Cerkve Jezusa!

I. Z

Razgled po svetu.

Tirolski deželni zbor je odbil osnovo za šolsko postavbo, čeravno je bila nekoliko prenarajena od vlade z ozirom na Tirolsko, in to zato, ker ne vstreza čutilu katoliškega tirolskega naroda.

Če bó vojska? Francoz in Prus se zmeraj bolj pisano gledata; oba se na vrat na nos pripravljata na vojsko; menda pa bo pri tem ostalo.

Zastran Bulgarije se pričakuje pomirjenje iz Carigrada, kjer so zdaj zbrani zastopniki vsih strank iz Bulgarije.

Rim. „Univers“ ima iz Rima naznanilo, da po nekem dogovoru med Prusijo in Rimom se 1) smejo cerkveni redovi verniti na Nemško, le povernitev jezuitov je odvisna od deržavnega zbora. 2) Vstanovite se dve veliki semenišči: v Limburgu in Osnabruku, ter jih bodo zdaj 6, še več kot pred kulturno borbo. 3) Majnikove postavbe oziroma na škofijsko napravo se odpravijo. Zastran nekterih toček se še obravnava. Vse naznanila, da ima papež vplivati pri novih volitvah vladi v prid, so lažnjive. Naznanil je tudi papež, nemškemu škofom, da se on nikoli ne vtika v notranje zadeve kake dežele; naj bodo torej katoličani mirni v tem oziru.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Splošnji namen za mesec svečan.

(Od papeža Leona XIII samega določen in blagoslovljen.)

Kerščanski možje.

V dvojnem oziru je mož važen za človeško družbo; važen je prvič za domače, hišno — in drugič za javno življenje. Gledé njegovega delovanja v domačem življenju piše sv. apostelj Pavel: „Mož je glava žene, kakor je Kristus glava sv. Cerkve (Efež. 5. 23).“ — Mož tedaj je poglavar rodbine, kakor je Kristus poglavar velike rodbine, poglavar neštevilnih otrok Božjih, ktere mu njegova nevesta, sv. Cerkev, neprenehoma rodi in rodi in odgojuje za večno življenje. Kakor Kristus svojo Cerkev vodi in varuje, kakor jo on posvečuje in spopolnuje, on rešenik svojega lastnega telesa (to je, udov svoje Cerkve) — tako mora biti tudi mož po Kristusovem zgledu otenik za svojo rodbino. On jo mora po pravi poti voditi; jo varovati vse nevarnosti; skerbeti za njeno posvečevanje, pazno skerbeti, da se nobeden ne zgubi izmed teh, ki so bili njemu izročeni, temuč da se vsi zveličajo. Če se kerščanski oče zaveda te svoje dolžnosti in jo tudi vestno spolnuje, potem bo o svoji smertni uri, v tistem trenutku, ko bo stopil pred sodnji stol Božji, s svojim Odrešenikom vred lahko govoril: — „Ktere si mi dal, sem ohranil; nobeden se ni zgubil, razun sina pogubljenja,“ to je, morda razun onega, kateremu zavoljo njegove malomarnosti v vsi svoji skerbi in svoji ljubezni nisem mogel pomagati.

Toda gorjé možu, ki sam zaide in tudi svoje otroke in svojo ženo zavodi na kriva pota; gorjé možu, pravim, ki je brezbožnež in sovražnik Kristusov, ki sam koplje svoji družini brezno pogubljenja, ki tudi njemu odpira žrelo, hoteč ga pogoltniti. Nesrečen tak človek! Ali nesrečen tudi on, ki sicer še ni potergal vseh vezi, katere ga vežejo z Bogom; pa je merzel, malomaren, nesrečen on, ki se za svoje ljudi nič ne mení; nesrečen on, ki s svojo poveršnostjo in zanikernostjo sam zadolži, da zgubé njegovi otroci in njegova žena pravega kerščanskega duha — nesrečen in kazni vreden zavoljo tega, ker njim odvzame zaduje upanje in tolažbo ter ukrade mir in zadovoljuost iz njihovega serca. Kak

odgovor pod Bogom, kar pabne v nesrečo sebe in svojo družino! Srečen biti želi vsak človek. Za srečo našo pa skerbite na zemlji dve veliki družbi; Cerkev in država. V vsaki državi živi veliko posameznih družin in ravno tako v katoliški Cerkvi: iz družin se sestavlja Cerkev in država. Če hirajo korenine, kako more biti potem drevo močno? Ako so zanikarne, zanemarjene posamezne družine — mora biti tudi država slaba in zanemarjena; in ako posamezne družine žalijo Boga, ako posamezne družine nimajo več čuta za svete reči — potem pri takem narodu vera peša, prava Cerkev slovo jemlje.

Važen pomen ima drugič mož v javnem življenju; tu on odločuje in določuje. Zato je veliko ležeče na tem, kakšni so ti vodniki.

Pravim, vodniki, ker vodniki res so možje, kar se tiče javnega življenja. Možje nam delajo postave, po različnih zborih, začeni od največjega do najmanjšega, od mogočnih državnih zborov tje doli do skromnih občinskih zastopov. Možje nadalje skerbé, da se zveršujejo te postave; da se ohrani mir in red in varnost življenja. Možkega stanú so učitelji, katerim se izroča v izgojo nežna mladina; možkega stanú zdravniki, pravniki, umetniki, vojaki, ki z mečem v roci branijo domovino.

Zato se lahko reče: kakoršnega duha so naši možje, tak duh prevladuje tudi v javnem življenju. Ako je ta duh protikerščansk in protiversk, potem ne moremo iskati pri vojaku prave zvestobe, vdanosti, darežljive voljnosti in serčnosti, tiste zvestobe, ki je sad žive vere; potem ne moremo pričakovati, da se oznanjuje vašim otrokom po šolah v resnici tisto, kar je pravo in dobro, pričakovati, da se naučé otroci kerščansko živeti — to ni mogoče, ker mesto resnice, mesto tečne hrane, vsiljuje se dostikrat laž mlademu sercu. Ravno tako utegnejo postave naše biti nasprotne katoliški Cerkvi; one so predpoda onih, ki so jih naredili. In vse te postave zverševale se bodo le zmeraj tako, da bo terpela Cerkev, terpel duhoven, ki zastopa Cerkev. Tako zgine vsa pravica, vsa vestnost, zvestoba, sploh vsako resno in možato mišljenje. V javno življenje pa se vrine poveršnost in omabljivost, nered in nemarnost, zvičajnost in prekanjenost, nezadovoljnost in mehkužnost: ob kratkem, v javnem življenju pogrešajo se značaji, zmanjka ljudi, ktere bi z mirno vestjo smeli še „možé“ imenovati. Nevarnost, ki nam preti, je torej velika in zló je že hudo nastlo. Veliko jih je že odpadlo in prešlo v sovražni tabor, in nekteri bi šli radi za njimi. Zopet drugi pa so polovičarji, mlačneži, ki ne vedó, na katero stran bi se obrnili. Nevarnost, pravim, je velika, zato, ker sovražnik nikdar ne počiva. Na vse ljube načine nastavlja zanjke, da bi jih veliko zapeljal in pridobil zase. Včasih javno in odkrito, včasih skrivaj in hinavsko razpenja svoje mreže. Prilike za to se mu ne pogrešajo; razna društva in zadruga, prostozidarstvo v vseh svojih oblikah ponuja mu priliko dovelj.

Kdo more tukaj pomagati? Gospod sam; in pomagal bo, če ga bomo za to prosili, če bomo molili. Delo njegovega presv. Serca, namreč zveličanje vseh ljudi, je tukaj v nevarnosti, da se ne razdira. In kateri pripomoček more biti boljši, da se to delo pospešuje, kakor duh in ljubezen do presv. Serca Jezusovega, ki naj zopet prešine možé ter navdá s pravo kerščansko gorečnostjo.

Ali s samo molitvijo še ne zadostujemo povsem svoji dolžnosti. Tudi molitveno apostoljstvo nima samo tega namena, da se združujemo v pobožni molitvi, tedaj, da molimo; ampak tudi, da delamo. Točka 2. naših pravil zahteva, da se vadimo ob enem v dobrih delih. Ker pa nevarnost nam vsem preti, se moramo tudi vsi prizadevati, da se nevarnosti izognemo. Glava je naj-

važnejši del telesa; če človeka glava boli, so vsi udje slabi in onemogli. Ravno tako se godi v življenju. Mož je glava družini; če je nesrečen oče, gospodar nesrečen: nesrečni so ob enem vsi udje družine. Zato je vsak član v rodbini dolžan, da skerbi za blagor svojega poglavarja, svojega vodnika. Otroci spolnujejo to svojo dolžnost s tem, da so pokorni očetu, ga radi poslušajo in da so v vsem svojem življenju izgled prave kerščanske nedolžnosti. Žena pomaga možu, da marljivo skerbi za njegov dom, da mu je vdana, podložna, prizanesljiva proti njegovim slabostim; vendar naj vpljiva nanj z besedo in z djanjem, da se odpové slabim razvadam. Najterji del dolžnosti pa zadeva moža samega. Sam si mora pomagati, če hoče, da mu bo pomagano. Kaj pa mora mož storiti? Pazi naj, da bo zvest kristjan, ne samo v besedi, ampak tudi v djanji; ne samo v hiši, domá — ampak tudi v javnem življenju. On mora v resnici mož biti, da se ne ustraši takoj vsake sape. Ker pa je sovražnikov veliko in se sam ne more zmeraj z vspehom boriti in braniti, zato naj si poišče zaveznikov. Z združenimi močmi se dá veliko več doseči. Taki pomočniki so razna društva. V društvih je moč, društva so dandanes močno v navadi; za najmanjšo, nezatno, dostikrat neumno stvar so že v našem času društva. Zakaj bi toraj kristjani ne imeli svojih društev? — Imamo jih tudi precejšno število, imamo: bralna društva, Vincenska društva, katoliška, učiteljska društva, družbe rokodelskih pomočnikov i. t. d. . . Ali nikakor ni zadosti, da lahko rečemo: imamo tako ali tako društvo; društva morajo tudi v resnici živeti, ne samo životariti. Živahnega življenja pa ni nikdar, če manjka hrane, če manjka prave redivne snovi, če manjka pravega soka — ali da govorim naravnost, če manjka društvom podpore. Zato podpirajmo društva, ne bodimo izdajalci svoje vere, ne sramotimo sami sebe!

Nadalje. Če hoče mož reči, da je kristjan, ni zadosti, da je vpisan v kerstne bukve; on mora svojo vero tudi očitno pripoznati. „Kdor bo mene spoznal pred ljudmi, ga bom tudi jaz spoznal pred nebeškim Očetom; kdor bo pa mene zatajil pred ljudmi, ga bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih,“ govori večni naš Odrešenik. Ali če se vprašamo tukaj, koliko jih je, ki res stanovitno spoznavajo svojo vero, smo za odgovor v zadregi. Dandanes je brezvrstvo prišlo silo hudo v navado (modo), tako, da nihče ne opazi brezbožneža, pač pa je vesten kristjan vsakemu tern v peti. Tako daleč je zašel naš olikani možki spol, da ima že za sramoto, moliti na ulici angeljsko češčenje, iti v cerkev; stopiti k angeljski mizi! . . . Vidite v naše cerkve in poglejte, kakšno ljudstvo je zbrano tamkaj? So mar možki? O, tako redki so na sv. kraji, le posamezni zaidejo pred altar Gospodov. — Vidite tedaj, da so možki res molitve potrebni. Molimo torej ta mesec v ta namen, da Gospod tudi možki spol napolni s svojo milostjo! —

Posebni nameni za mesec svečan.

7. *S. Romuald.* Previdnost in zmernost za katoliške vodnike in branitelje sv. Cerkve; tesnoserčni in bojzljivi.

8. *S. Honorat.* Katoliška društva, za bolj živo delavnost; zadolžene rodbine; imenitni misijoni.

9. *S. Apolonija.* Da se odpravi vpljiv cerkvi sovražnih vradnikov; več na persih bolnih.

10. *S. Skolastika.* Benediktinci; da bi Bog odvernil kolero; več hudobnih otrok.

11. *Sedem servitovskih ustanovnikov.* Serviti; čiščenje *Mater* B. po odgojilnicah; da bi dal Bog novih dobrotnikov.

12. *S. Gaudencij.* Katoliške vladarske hiše avstrijske, bavarske in nemške; več gluhih, slepih in bolnih duhovnov.

13. *S. Katarina Riči.* Vsi ženski redovi, ki se pečajo z odgojo; da bi Bog odvernil šibo ognja in potresa.

14. *S. Valentin.* Nesrečne rodovine, da bi bile otete iz rok oderuških; več taci, ki silijo v slabo ženitev ali možitev.

15. *S. Valfrid.* Mučenci ruske prenapetosti v Sibiriji.

16. *S. Onetim.* Redi, ki so z molitvenim apostoljstvom v posebni zvezi; otroci iz mešanih zakonov; pravde.

17. *S. Konstancija.* Da bi se katoliki vestno vdeleževali volitev; več rodbin, da bi se spreobrnile in pristopile h katoliški Cerkvi.

18. *S. Flatijan.* Naprava katoliških knjižnic in bralnih društev; mnoge fare, da bi dobile dobre duhovne; bogoslovci.

19. *S. Susana.* Katoliška Cerkev na Francoskem in v Švici; muhamedanski jetniki v Afriki; tisti, ki prejmejo prvič sv. obhajilo.

20. *S. Eherij.* Vsi razposajenci pustnega večera; veliko revežev, da bi bilo polajšano njih pomaukanje; umirajoči.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Bolna oseba za pomoč. — Neki bolnik za dušno in telesno pomoč. — Duhoven v žalostni potrebi prosi za molitev k D. Mariji in k sv. Frančišku. — Hči priporoča v molitev svojo bolno mater za dušno in telesno pomoč. — Mladeneč, da bi se obvaroval pogubljivih potov. — Bolna na nogah za pomoč.

Zahvale.

Serčna, priserčna bodi hvala in čast Naši lj. Gospej presv. Serca za Njeno blago pomoč v neizrečeno veliki in važni zadevi!

Na Krasu, 26. pros. 1887.

K. Č., duhoven.

Listek za raznoterosti.

V Metliki je po daljši bolehnosti 30. pros. zvečer ob sedmih umerl. previden s ss. zakramenti, prošt nemškega reda, kn.-šk. svetnik in župnik, preč. g. Daniel Terček. R. I. P.

Usmiljenje. Vprašanje: Kdaj se profesorju naj lepše podá usmiljenje?

Odgovor. Kadar „klasificira.“

Sleparstvo, kakor „Vaterland“ naznanja nektare primérljeje, so začele na Dunaju počenjati tudi šenske, ne le s tatvino, ampak tudi z lažnjivimi meščanst. — Pa kaj se če, ker v L. je že precejšno število še alinastih in smerkovih pobov, ki znojo prav zvito slepariti. To dni je prišel majhen deček k g. Z. prosit kake pomoči in pravil je, da g. R. so mu dali 4 gld., g. J. tudi nekaj precej. Na zahtevo, da naj pokaže ti veliki darili, se je izgovoril, da je denar že domú nesel. Reče mu g. Z., naj gre k g. J. in naj prosi, da mu zapišejo, da so mu res toliko dali, gre. pa kmali pride, rekoč: Sem iskal gospoda, pa niso bili doma... Mali potepin tedaj je že dobro zveršil šolo sleparstva in goljufije. Slučaji, da je kateri dobil kake solde za zvezke ali bukve, češ, da jih potrebuje, pa ga ni bilo nazaj, dasiravno je dobil zapoved, da mora prinesiti kupljeno reč pokazat, ali tudi kaj iz šestice nazaj prinesiti, — taki slučajji so precej pogosti, in tudi pri taci, ki so že nekoliko bolj stegnjeni. Ali se ni bati, da so taki šterkovci in potepuhi „kandidati“ za na Žabjek in na Grad?...

Svetujemo toraj: Gospodje, gospé, sploh meščani: bodite previdni z darovi, da ne bodete pomagali vzgojati sleparjev, potepuhov in tatov.

Tudi takrat je potreba previdnosti, ako mali „klop“ pravi, da so mati ali oče „bolni, v špitalu, da so umerli“ itd., ali če prinese pismo, češ, da so pisali oče ali mati, ker dostikrat je sumljivo celo, da smerkovci sami kaj načekajo in s tem sleparijo. Tudi ni brez sleparjev med nekoliko večimi šolci. Pri taci je varniše, da pridejo z gospodarjem ali gospodinjo, kakor pa samim v roko dajati. — Sicer je pa sila pri mnogih res velika, ker nikoli ni konca plačevanja — za zvezke, knjige, štampelj, za šolskega sluga, pomoč k šolnini, za kruh, k stanovanju, hrani itd. itd.

V Komendi je po noči 30. prosinca umerl čast. g. Jož. Lomberger, glavarjev beneficijat, zlatomašnik. Rojen je bil ta močno priljubljeni gospod 26. sveč. 1810 na Št. Urški gori. R. I. P.

Č. g. Adolf Pogorelec je te dni prišel iz Macedonije v Ljubljano.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: 12 gld. preblaga roka s pristavkom:

„Bog blagoslovi, študentovski kuhar, trude Tvoje,

Na Te naj vsiplje darove dobrote Svoje,

Dodelí naj, da ne manjka kruha nikdar,

Vsaki dan vesel da bode kuh'nje gospodar.“ —

Č. g. kapl. Fr. Mekinec 2 gld. — L. 20 kr. — Čast. g.

Ant. Klemen 3 gld. — Čast. gosp. župnik J. Raspotnik

6 gld. — V. Z. 5 gld. — Čast. gosp. župn. Bl. Petrič

3 gld.

Za sv. Detinstvo: P: T: 40 kr. — Več dobrih duš

10 gld. 80 kr. za odkupovanje poganskih otročičev. —

Gdnja. V. Melcer 1 gld.

Za sveto leto: Čast. g. Iv. Škerjanec iz Harij 1 gld.

60 kr. — Iz Šmartna pri Kr. po čast. gosp. župn. Ant.

Klemenu 46 gld. 40 kr.

Za afrikanski misijon: P: T: 1 gld.

Za bratovščino čist. Spočetja: P: T: 1 gld.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Po čast. g.

J. Škerjancu 3 gld.

Za bratovščino N. lj. Gospé: V. Z. 5 gld.

Za pogorelce v Kuteževem: V. Z. 5 gld.

Za bratovščino za duše v vicah: V. Z. 5 gld.

Za družbo sv. Bomfacija: Gdnja V. Melcer 1 gld.